

**FEINA BECÀRIA,
FEINA PRECÀRIA**

AGOST 2019

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ pàgina 3
2. LA REALITAT DE LES BECÀRIES pàgina 5
3. TIPOLOGIA DE PRÀCTIQUES pàgina 8
4. NOVETATS EN RELACIÓ A LA COTITZACIÓ pàgina 9
5. LA DIFERÈNCIA ENTRE LA BECÀRIA I LA TREBALLADORA pàgina 10
6. I ARA QUÈ? QUE RECLAMEM? pàgina 11

1. PRESENTACIÓ

Fa anys que observem com s'utilitza el treball de les becàries com a mà d'obra precària. El treball de les becàries serveix perquè les empreses puguin reduir costos en la contractació de treballadores. Aquesta situació sumeix les becàries en situacions injustes, precàries i d'explotació laboral.

Aquesta situació resulta insostenible per a nosaltres, ja que, en molts casos, la nostra feina no està remunerada o poc remunerada. Un factor que, juntament amb els elevats preus de l'habitatge i la temporalitat dels contractes laborals, condiona la nostra possibilitat de emancipar-nos i veiem com les nostres condicions laborals són pràcticament inexistentes.

Moltes vegades assumim posicions estructurals en les empreses, no rebem la tutorització adequada per part de les persones encarregades i per tant, les empreses es beneficien del nostre treball o fins i tot, realitzem tasques que no es corresponen a la formació i els estudis realitzats, factor que crea una sensació d'inutilitat.

Així, no només les becàries ens veiem afectades per aquest sistema explotador en què se'ns veu com a recurs fàcil sinó que repercuteix en les condicions laborals de totes les treballadores, especialment de les joves.. Hem de tenir que en compte que la taxa d'atur juvenil de joves d'entre 16 a 24 anys és del 26.3% mentre que la taxa d'atur global és del 10.6%, és a dir, més del doble de la taxa d'atur general de la població de Catalunya.

La lluita contra la precarietat laboral i la creació d'ocupació en condicions dignes és de màxima prioritat per a l'Avalot. És per això, que des de ***l'AVALOT- Joves de la UGT de Catalunya*** ens plantem davant aquesta situació per exigir unes millors condicions laborals per a les joves de Catalunya.

Avalot – Joves de la UGT de Catalunya

Donat que Avalot – Joves de la UGT de Catalunya som una entitat declarada feminista en la redacció del present informe utilitzarem sempre el femení en genèric, és a dir, per referir-nos a ambdós gèneres.

“ERA UNA TREBALLADORA MÉS PERÒ SENSE DRETS”

“NO COBRO I NO COTITZO RES PER L'ATUR”

“NO VAIG REBRE CAP TIPUS DE FORMACIÓ”

“JO ESTAVA ALLÀ SOLA, ERA L'ÚNICA PERSONA”

“EL DEPARTAMENT SENSE BECARIS NO TIRA”

“SÓN POSICIONS QUE SEMPRE ESTAN COBERTES PER BECÀRIES”

“REBIA UNA AJUDA ECONÒMICA DE 5,7 EUROS BRUTS L'HORA”

“UNA NOIA VA DEMANAR EL PERMÍS DE LACTÀNCIA I COM QUE NO ÉS UNA RELACIÓ LABORAL DONCS CLAR, NO LI VAN DONAR”

“NO HI HA EVOLUCIÓ EN LES TASQUES”

“NO TENEN CAP SENTIT NI RELACIÓ LES POSICIONS AMB ELS ESTUDIS DE LES BECÀRIES”

“LA MEVA POSICIÓ ÉS ESTRUCTURAL”

“NO HI HA CAP POSSIBILITAT DE QUE ENS ABSORBEIXIN”

“NO REBO CAP REMUNERACIÓ”

“SI ET POSES MALALT MÉS D'UN 20% DE LA BECA ET FAN FORA”

“VAIG LLUITAR PER TENIR 8 DIES DE FESTA, QUAN EM DONAVEN 2. QUAN VAIG ANAR A RECLAMAR-LOS EM VAN DIR QUE NO I QUE SI VOLIA EM PODIA ANAR A QUEIXAR”

“VAIG ESTAR 2 ANYS A L'ARXIU DIGITALITZANT 11.000 EXPEDIENTS”

“VAN DELEGAR LES TASQUES DEL TUTOR QUE APAREIXIA EN EL CONVENI EN UNA TREBALLADORA. ELLA EM DONAVA LA FEINA I M'ANAVA AJUDANT I GUIANT”

“HE HAGUT DE PAGAR LES ASSIGNATURES DE PRÀCTIQUES”

2. LA REALITAT DE LES BECÀRIES

La figura de la becària ha anat variant de significat al llarg dels anys. Així, en un principi, s'anomenava becària la persona que rebia **una beca** per posar en pràctica en una empresa els seus coneixements teòrics adquirits.

Actualment, però, el significat ha variat i s'anomena becària tota aquella persona, normalment jove, que realitza unes pràctiques (laborals o no) en una empresa o institució sense el requisit obligatori de rebre una beca per posar en pràctica els seus coneixements acadèmics adquirits. Per aquest motiu, és important saber diferenciar les diferents situacions en les quals les joves ens podem trobar ja que la tipologia de relacions entre les becàries i les empreses o institucions és molt variada.

La figura de les becàries no és nova, la nostra situació laboral ha anat evolucionant de forma desfavorable al llarg dels anys de manera que ens podem trobar que a les diferents plataformes de recerca de feina hi ha moltes ofertes adreçades a becàries (amb condicions laborals molt precàries) però que en realitat són ofertes que hauria de cobrir una treballadora no becària.

Becario/a Departamento Académico (CDR)

- Barcelona, Barcelona provincia

 Barcelona, Barcelona provincia

¿Cuáles serán tus funciones?

- Atención a los usuarios, control publicaciones periódicas, mantenimiento sala y fondo documental, control del material consultado y préstamos, registro de incidencias y coordinación con el CDR del Campus de Madrid.
- Inventario, catalogación, mantenimiento repositorio TFGs y TFMs y las tareas administrativas que se requieran.

¿Qué nos gustaría ver en tu CV?

- Estudiante de Grado en Información y Documentación o en Gestión de información y Documentación Digital.
- Nivel de Ofimática – Paquete OFFICE y deseable conocimientos en Sistemas Integrados de Gestión Bibliotecaria
- Idiomas – Catalán, castellano e Inglés
- Imprescindible tener posibilidad de firmar convenio con la Universidad o Escuela en la que se están cursando los estudios.
- Horario de lunes a viernes de: 8 a 16 con una hora para comer y un sábado

Prácticas de marketing en fondo de inversión

- Barcelona, Barcelona provincia

 Barcelona, Barcelona provincia

 300€ - 600€ al mes

Soporte al departamento en tareas relacionadas con la administración de fincas

Contactos con inversores, inquilinos, constructores, arquitectos, ingenieros, ...
Relación con profesionales del sector (networking, visitas, ...)
Apoyo a la gestión de los inmuebles a nivel administrativo (mantenimiento, seguros, limpieza, ...)
Tareas de marketing (lanzamiento de productos financieros, diseño web, benchmarks, etc.)
Apoyo en gestiones administrativas en general (Facturas, requerimientos, elaboración de contratos, ...)

Se precisará un alumno en prácticas con capacidad de organización y gran capacidad resolutive.

Se apreciarán perfiles con idiomas (inglés, francés, etc.)

el alumno en prácticas colaborará directamente con la dirección general. Sus tareas serán de suma importancia para el funcionamiento de la organización.

Se le ofrecerán responsabilidades a medida que su grado de experiencia aumente y a medida que se demuestre un buen desarrollo de las tareas.

Ayuda al estudio entre 300€ y 500€ según perfil.

[Trabajos.com](#) - hace 9 días - [guardar oferta](#) - [Denunciar empleo](#) - [empleo original](#)

Exemples reals d'ofertes laborals per a "falses becàries" on les tasques no són de pràctiques però on les condicions són inferiors a les que corresponen en una contractació ordinària corresponent a la responsabilitat i els tasques realitzades.

Quina és la realitat de les becàries?

Des de *l'Avalot – Joves de la UGT de Catalunya* hem elaborat una sèrie d'entrevistes a joves becàries per tal de copsar la realitat de primera mà. D'aquestes entrevistes n'hem les següents conclusions:

“No té cap sentit ni relació les posicions amb els estudis de la becàries”

Sovint les tasques realitzades a les pràctiques són diferents a les que serien les adequades per a desenvolupar de manera pràctica els coneixements teòrics adquirits objecte de les pràctiques i per tant, no es fa una bona adequació dels estudis amb la feina que es desenvolupa a l'empresa i que deixa poc marge a l'evolució òptima de les tasques realitzades. A més, moltes vegades no rebem la formació necessària durant les pràctiques.

“El departament sense becaris no tira”

El treball becari s'utilitza per a cobrir llocs estructurals en les empreses (el que s'anomena “falsa becària”) pagant menys (o fins i tot sense remunerar) del que s'hauria de pagar en una contractació ordinària. A més, en moltes ocasions sabem que la nostra posició ha estat sempre coberta per becàries i que se seguiran cobrint amb becàries i per tant, no serem absorbides per l'empresa (el que s'anomena encadenament de becàries per cobrir posicions laborals).

“Van delegar les tasques del tutor que apareixia en el conveni en una treballadora. Ella em donava la feina i m'anava ajudant i guiant”

En les pràctiques és obligatori que l'empresa o entitat receptora designi una persona encarregada de fer seguiment i tutoritzar la feina de la becària per tal d'assegurar de manera eficient el nostre aprenentatge. Però això moltes vegades no passa i les becàries no rebem aquest tipus de seguiment o la persona encarregada no és la tutora que apareix al conveni de col·laboració.

“No rebo cap remuneració”

Existeixen tipus de pràctiques que no tenen la obligació de ser remunerades per l'empresa. Per tant, el treball que realitzem les becàries beneficia principalment l'empresa i acaba convertint-se en una forma d'abaratir els costos i precaritzar el treball de les joves.

“Vaig lluitar per tenir 8 dies de festa, quan em donaven 2. Quan vaig anar a reclamar-los em van dir que no i que si volia em podia anar a queixar”

Les becàries dins de l'empresa sovint patim situacions injustes en relació als drets laborals (com ara en relació a les vacances, retribució d'hores extres, baixes laborals, etc) en comparació a la resta de treballadores no becàries, fins i tot, realitzant les mateixes funcions. Som tractades com a “treballadores de segona”.

3. TIPOLOGIA DE PRÀCTIQUES

Les pràctiques es poden diferenciar en dos grans grups: les pràctiques laborals i les pràctiques no laborals. A continuació vegeu els tipus de contractes/convenis/relacions que es poden donar en cadascun dels dos tipus.

- Pràctiques no laborals:

1. Pràctiques no laborals per a joves amb titulació per sense experiència
2. Pràctiques no laborals per a la formació per al treball
3. Mòdul de pràctiques dels certificats de professionalitat
4. Mòdul professional de formació en centres de treball dels cicles de la formació professional (fp)
5. Formació professional dual del sistema educatiu amb pràctiques no laborals (formació dual)
6. Pràctiques acadèmiques externes en els estudis universitaris

- Pràctiques laborals:

1. Contracte en pràctiques
2. Contracte per a la formació i l'aprenentatge (formació dual)
3. Formació amb compromís de contractació
4. Programes públics de treball formació

La diferència principal entre els dos grups (pràctiques no laborals i pràctiques laborals) és que en el primer grup no existeix relació laboral i en el segon grup, sí.

4. NOVETATS EN RELACIÓ A LA COTITZACIÓ

El 28 de desembre de l'any 2018 es va aprovar el *Reial Decret 28/2018, per a la revalorització de les pensions públiques i altres mesures urgents en matèria social, laboral i de treball*.

Aquesta mesura implica, entre altres mesures, un canvi en relació a la cotització a la Seguretat Social de les persones que desenvolupin programes de formació i pràctiques no laborals i acadèmiques (Disposició Adicional V¹). És a dir, fa relació a les anomenades pràctiques no laborals realitzades tant per les alumnes universitàries de titulacions oficials de grau i de màster com per les alumnes de formació professional de grau mig o de grau superior.

La mesura afectarà a aquestes modalitats de pràctiques encara que tinguin un caràcter no remunerat. Així doncs, les persones que realitzin aquest tipus de pràctiques quedaran subjectes al Règim General de la Seguretat Social com persones assimilades a les treballadores per compte aliena, a excepció de la protecció de l'atur. La cotització a la Seguretat Social s'efectuarà, en tot cas, seguint les indicacions per a la cotització dels contractes per a la formació i l'aprenentatge

La mesura també indica qui té la obligació de compliment en matèria de Seguretat Social:

- En el cas de les pràctiques i programes formatius remunerats: a qui correspongui d'acord amb la normativa aplicable en cada cas.
- En el cas de les pràctiques i programes formatius no remunerats: correspon a l'empresa, institució o entitat en la que es desenvolupin les pràctiques. A excepció que en el conveni de col·laboració/cooperació s'especifiqui que les obligacions correspondran al centre educatiu on les alumnes estiguin cursant els seus estudis objectes de les pràctiques.

Pràctiques remunerades	Pràctiques no remunerades
Obligació de cotitzar: S'establirà d'acord el que es disposa a la normativa vigent.	Obligació de cotitzar: L'empresa o entitat on es realitzin les pràctiques o bé si per conveni es disposa que tindrà l'obligació el centre educatiu on l'estudiant estigui matriculada.

La mesura també estableix que les persones que hagin realitzat pràctiques no remunerades objecte d'aquesta disposició amb anterioritat a la seva entrada en vigor, podran signar un conveni especial (una única vegada) en els termes establerts pel Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social que possibiliti la cotització de les pràctiques realitzades en els períodes de formació anteriors fins a un màxim de 2 anys.

¹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2018-17992>

5. LA DIFERÈNCIA ENTRE LA BECÀRIA I LA TREBALLADORA

	BECÀRIA	TREBALLADORA
DONADES D'ALTA A LA SEURETAT SOCIAL	Sí, cotització obligatòria segon la disposició addicional V del Real Decret Llei de 28/2018.	Sí, sempre ha estat una condició obligatòria.
TIPUS DE RELACIÓ LABORAL AMB L'EMPRESÀRIA	Mitjançant un conveni de pràctiques o bé el contracte en pràctiques, contractes per a la formació i l'aprenentatge. També cal tenir en compte la modalitat de les pràctiques no laborals.	Mitjançant un contracte de treball. Depenen de la seva duració, pot ser de durada indefinida o bé, de durada determinada.
REMUNERADES	Segueixen existint pràctiques sense cap obligació de remunerar la becària.	Sí, una persona treballadora sempre ha de ser retribuïda complint amb les previsions establertes legalment. És a dir, complint sempre amb el Salari Mínim Interprofessional.
TIPUS DE JORNADA	Jornada completa o jornada parcial, segons les necessitats de l'empresària i la flexibilitat horària de la becària.	Jornada completa o parcial.
HAN DE DISPOSAR D'UNA TUTORA?	Sí, una tutora que serà la persona de referència i haurà d'acompanyar la becària al llarg de la seva estada a l'entitat.	No, s'haurà de cenyir a les relacions verticals i/o horitzontals dins de l'equip de treball.
TENIM DRETS?	Sí i cadascun d'aquests drets s'han de respectar.	Sí i cadascun d'aquests drets s'han de respectar.

6. I ARA, QUÈ? QUÈ RECLAMEM?

Des de l'**AVALOT- Joves de la UGT de Catalunya** entenem que cal seguir lluitant per eliminar la precarització del treball que realitzem les becàries i que respon a la lògica capitalista del mercat actual. No podem permetre que les joves de Catalunya, sota la figura de la becària, treballem en unes condicions laborals precàries per afavorir els interessos de les empreses.

- Creació d'un **registre** de becàries, amb l'objectiu de determinar el nombre de joves que es troben en aquesta situació a Catalunya, així com de cribar quines d'aquestes persones s'estan formant veritablement i quines estan ocupant llocs de feina estructurals dins de les empreses.
- Que totes les persones que estiguin desenvolupant una feina dins d'una empresa, tinguin un **contracte de treball** i, per tant, una **relació laboral** amb aquesta.
- Fer un **contracte indefinit**, amb la categoria corresponent, a les persones que portin més d'un any a una empresa amb una concatenació de contractes en pràctiques (o beques), tal i com hauria de passar amb els contractes temporals.
- Que totes les **pràctiques siguin retribuïdes**, i que s'asseguri la cotització a la seguretat social en relació a la protecció de l'atur.
- Que es **reguli el nombre de becàries** que pot tenir una empresa o departament en relació al nombre de treballadores totals.
- Que la **representació legal de les treballadores sigui informada** del nombre de becàries que treballen dins de la seva empresa, així com de les tasques formatives que desenvolupen. D'aquesta manera els sindicats podem vetllar perquè cap becària desenvolupi tasques estructurals, i fer un seguiment per tal que es garanteixi que veritablement aquella persona està aprenent.
- Que la becària pugui gaudir dels **drets, deures i obligacions sociolaborals que regula l'Estatut de les Treballadores i el conveni col·lectiu** d'aplicació dependent de l'activitat que desenvolupi. Com són el dret a baixa mèdica o a vacances retribuïdes.
- Una becària és una persona que està aprenent unes tasques determinades que, en teoria, necessita per poder ocupar un lloc de feina dins de l'empresa. És **intolerable** que les persones en pràctiques tinguin **responsabilitats iguals o majors que treballadores amb un lloc estructural**.
- Sol·licitar l'**actuació de la Inspecció de Treball** sempre que es vulnerin els drets de les becàries.
- **Prohibició a les empreses de cobrir el mateix lloc de feina amb diferents becàries**. Entenem que quan una persona entra a treballar a una empresa amb una beca, l'objectiu és que aprengui determinades tasques que necessita per poder cobrir un lloc determinat dins de l'empresa.

- **Vigilància per part de la inspecció de treball de les ofertesde feina** publicades per les empreses a internet o altres canals, comprovar si veritablement necessiten una persona en pràctiques o estan intentant cobrir un lloc de feina sense complir amb la legislació vigent o amb l'acordat als convenis col·lectius.

És per tot això que des de ***l'AVALOT-Joves de la UGT de Catalunya*** seguirem reivindicant i lluitant pels drets de les treballadores joves.